

OLIMPIADA ȘCOLARĂ DE GEOGRAFIE
ETAPA NAȚIONALĂ
5 – 10 aprilie 2026

PROBA TEORETICĂ SCRISĂ
CLASA a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

Subiectul I (20 puncte)

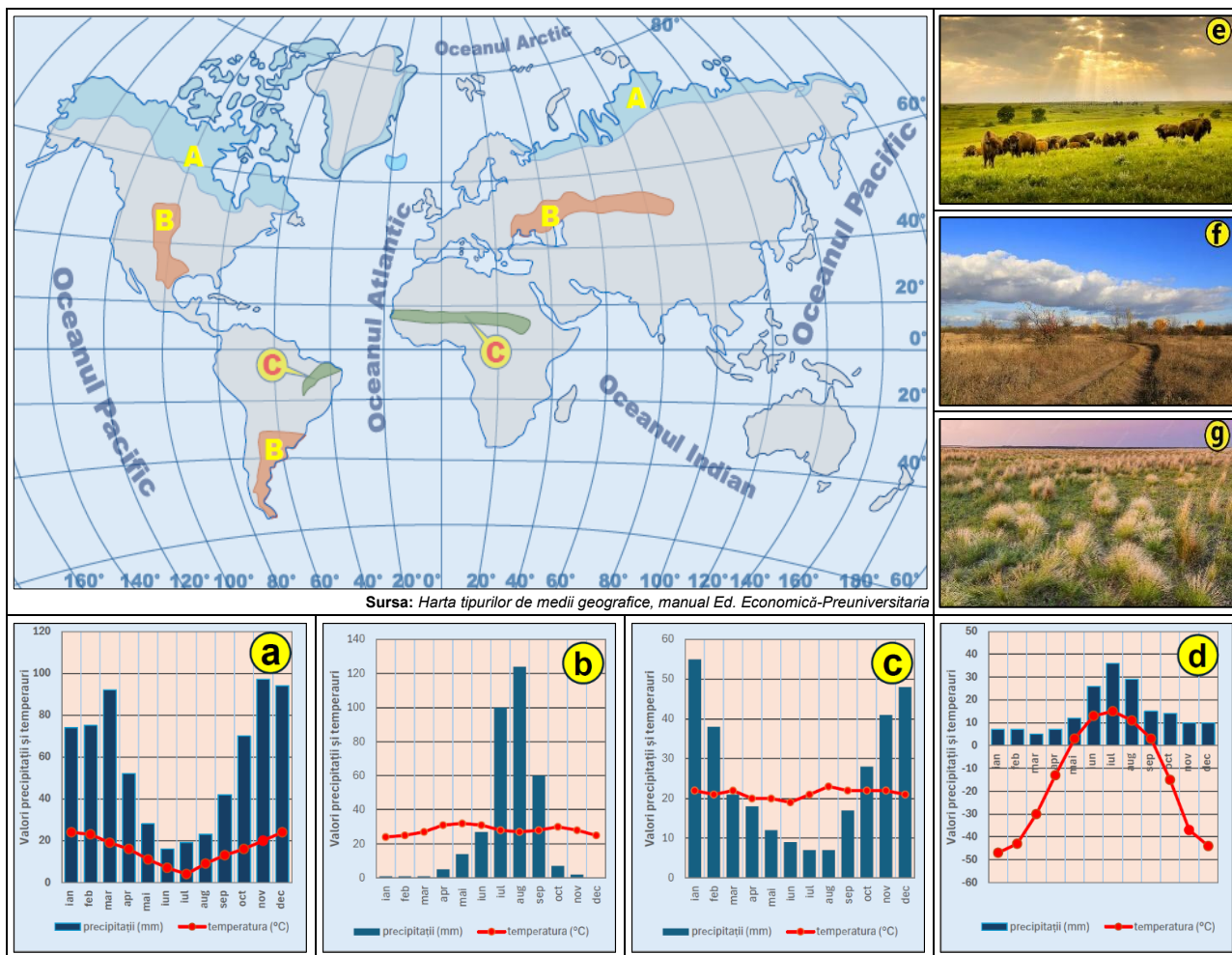
Scrieți, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

- Încălzirea globală, precum și tendința de încălzire a climei, determină:
a. migrarea limitei pădurii spre Poli b. poluarea apei și a solului
c. scăderea temperaturii pe Terra d. tendința de scădere a nivelului mărilor și oceanelor
- Ursul himalayan și ursul panda sunt elemente faunistice protejate în parcul național:
a. Assam b. Albert c. Sagarmatha d. Wolong
- Subetajele mediului oceanic bentic adânc sunt:
a. abisal, batial, hadal b. abisal, batial, litoral
c. batial, pelagic, neritic d. hadal, neritic, litoral
- Substanțele emise de diferite plante vasculare care inhibă dezvoltarea altora, pune în evidență:
a. alelopatia b. concurența c. mimetismul d. simbioza
- Asocierea regională care **NU** este funcțională din cauza rivalităților politice, este:
a. Acordul de Liber Schimb Nord-American
b. Comunitatea Economică a Țărilor Marilor Lacuri
c. Piața Comună a Sudului
d. Uniunea Maghrebului Arab
- Peisajele agricole realizate prin ardere sau defrișări, care degradează total solul după un an de cultură devin peisaje:
a. de hamade b. intens parcelate c. roșcate lateritice d. de șoturi
- Aprecieri pozitive ale procesului de globalizare, sunt:
a. creșterea inegalității veniturilor și contracte de muncă nesigure
b. dezastre ecologice și traficul de arme și droguri
c. reducerea inflației și subminarea sindicatelor
d. reducerea șomajului și extinderea infrastructurii
- Modelul demografic complet conform căruia populația unui teritoriu evoluează numeric din punct de vedere natural, în funcție de nivelul de dezvoltare pe care l-a atins, se numește:
a. colaps demografic b. declin demografic
c. explozie demografică d. tranziție demografică
- Un efect negativ al amenajărilor hidrotehnice îl reprezintă:
a. extinderea terenurilor cultivate
b. reducerea fertilității naturale a luncilor îndiguite
c. protejarea solului împotriva eroziunii
d. stocarea unei cantități mari de CO₂
- Tufișurile cu ghimpi, arbori scunzi, cu lemn dur, atașate uneori mediului de savană, se numesc:
a. bosanes b. bruse c. junglă d. maquis

Subiectul al II-lea (26 puncte)

Factorii principali care impun tipurile de medii sunt latitudinea, relieful și clima, la care se adaugă ca *factori sintetizatori* vegetația și solurile, iar în final, omul.

Analizați harta, diagramele de mai jos notate cu litere de la **a** la **d** și imaginile alăturate notate cu literele **e**, **f** și **g**.

- 1) Precizați denumirea zonelor și a mediilor geografice notate cu litere de la **A** la **C**.
- 2) Precizați în ce emisfere (N sau S) sunt stațiile meteorologice de la care sunt preluate diagramele climatice notate cu litere de la **a** la **d**.
- 3) Explicați caracterul xerofit al formațiunilor vegetale ierboase din mediul geografic notat cu litera **C**, de pe continentul african.
- 4) Prezentați factorul geocologic determinant al manifestării elementelor climatice specifice mediului geografic notat cu litera **C**, de pe continentul african.
- 5) Asociați spațiile continentale cu denumirile regionale sub care sunt cunoscute formațiunile vegetale din mediul geografic notat pe hartă cu litera **B** și cu imaginile notate cu literele **e**, **f** și **g**, după modelul: *Australia – scrub – m*.
- 6) Explicați modificarea produsă în mediul geografic notat pe hartă cu litera **B**, ca urmare a presiunii antropice.
- 7) Explicați valorile foarte scăzute înregistrate iarna (sub -30°C) în mediul geografic notat pe hartă cu litera **A**.
- 8) Precizați un factor restrictiv de natură edafică pentru practicarea agriculturii în mediul geografic notat pe hartă cu litera **A**.
- 9) Prezentați o cauză care impune varietatea peisajelor din mediul geografic notat pe hartă cu litera **A**.

Subiectul al III-lea

(16 puncte)

În zilele noastre sunt tot mai necesare urmărirea și controlul manifestării fenomenelor de mediu și a elementelor sale. De asemenea este necesar a gestiona activitățile (*precum în imaginile de mai jos*) care colectează informațiile despre acestea, le stochează, le prelucrează și emite avertismente, propunând în același timp măsuri sau decizii.

Precizați:

- 1) Două modalități de culegere a datelor de mediu aflate în corelație la nivel global.
- 2) Denumirea a două serii de instalații pentru monitorizarea mediului terestru, plasate în spațiu și destinate culegerii de date, începând cu anul 1972.
- 3) Două fenomene analizate prin intermediul acestor instalații pentru monitorizarea mediului de pe Terra.
- 4) Două direcții în care au fost utilizate observațiile, măsurătorile și datele obținute cu ajutorul acestor instalații plasate în spațiu.
- 5) Denumirea celui mai sofisticat sistem de monitorizare globală a mediului Terrei și a organizației internaționale care îl administrează.
- 6) Denumirea sistemului UE de monitorizare a mediului și a unui program global operat de acest sistem.
- 7) Denumirea sistemului de monitorizare a mediului din România și o atribuție a acestuia.
- 8) Două aspecte privitoare la indicatori de monitoring a calității apei.

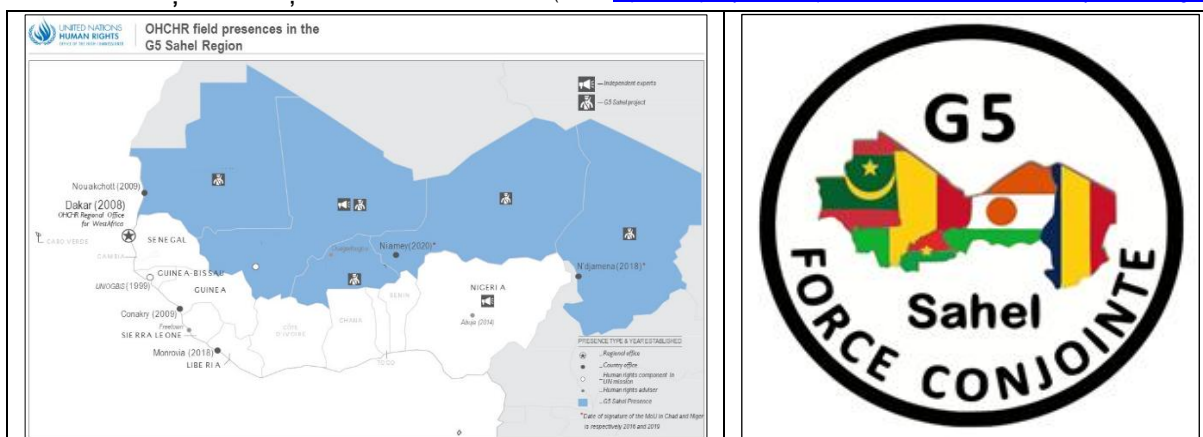
Subiectul al IV-lea

(15 puncte)

Citiți, cu atenție, informațiile din cele 2 texte:

A. Sahelul rămâne una dintre cele mai sărace regiuni din lume, confruntându-se cu provocări de securitate și vulnerabilități sociale, economice și de mediu majore. În contextul problemelor de securitate, în 2017 a fost înființată Forța comună G5 Sahel (la Force conjointe du G5 Sahel „FC-G5S”) pentru a răspunde expansiunii grupurilor extremiste armate. Experții consideră că guvernele regionale nu dețin mijloacele pentru a putea păstra unitatea țărilor în cauză (o suprafață totală de 5.090.000 km² și o densitate medie a populației de 15,5 loc/km²) în condițiile forțelor centrifuge care le agită, ori, dacă aceste state se destramă, spațiile neguverdate vor deveni fiefuri ale grupărilor teroriste locale și internaționale.

(Sursa: <https://www.policycenter.ma/publications/state-borders-and-territory-sahel-case-g5-sahel>)

B. Sahelul este bogat în resurse naturale precum petrol, gaze naturale, aur, fosfați, minerale și are unele dintre cele mai mari acvifere de pe continentul african. Minele au creat locuri de muncă, dar și probleme. Păstori se plâng că nu pot folosi rutele de păscut tradiționale din cauza traficului aglomerat și a deversării de reziduuri toxice. Apa potabilă este o marfă rară, în condițiile în care minele consumă milioane de litri zilnic. În plus, minele sunt ținte ale atacurilor teroriste, iar jafurile și răpirile sunt la ordinea zilei. Unele dintre minele ilegale sunt situate în rezervații naturale, dar pentru că guvernele sunt slabe și teritoriul extins, mai mult de 2000 de asemenea mine sunt operaționale.

(Sursa: Tim Marshall, Puterea Geografiei. Zece hărți care ne dezvăluie viitorul lumii, Editura Litera, 2024)

Precizați:

1. tipul/categoria de hazard la care face referire **textul A**.
2. numele celor cinci state care fac parte din organizația înființată în Sahel (G5-Sahel), menționată în **textul A**.
3. trei exemple de hazarduri din tipul/categoria identificat/(ă) la **punctul 1**, menționate în **textul B**.
4. două probleme de mediu menționate în **textul B**.
5. două cauze care au determinat vulnerabilități sociale, economice și de mediu și două măsuri care pot fi luate pentru a diminua aceste vulnerabilități.

Subiectul al V-lea

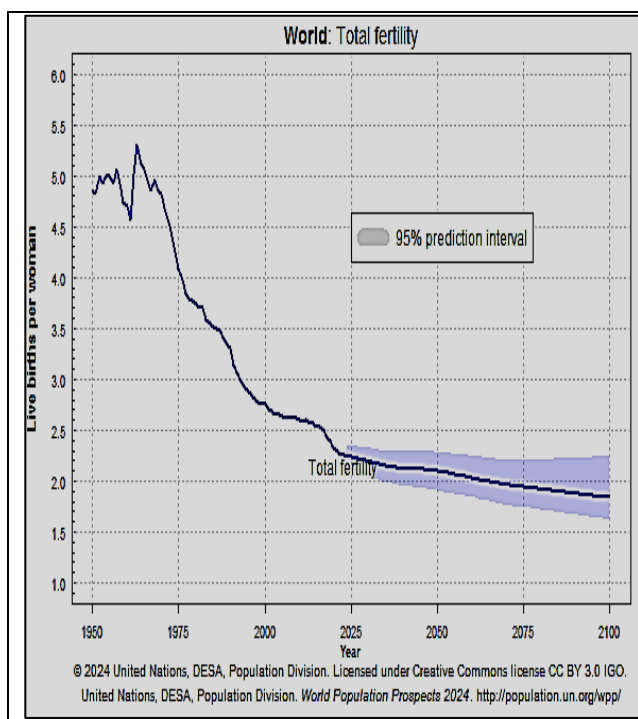
(13 puncte)

Evoluțiile geodemografice contemporane se referă la modificările care au intervenit, în ultimele decenii, în sfera componentelor populației și la nivelul globului. Modificările înregistrate sunt puse pe seama comportamentului demografic, care se exprimă prin valorile natalității, mortalității, numărului de locuitori, migrației și structurilor pe sexe, vârste, medii, ocupații etc.

Capacitatea fiziologică a femeii sau a cuplului conjugal de a naște copii variază în limite foarte largi, întrucât este influențată de condițiile biologice și de viață ale femeilor, de condițiile socio-culturale, economice, politice și religioase.

Modificările survenite în evoluția natalității, în perioada 1950-2025, pun în evidență o continuă scădere la nivelul populației mondiale (**vezi grafic**) și pe state, în mod diferențiat (**vezi tabel**).

(Prelucrare Manual Geografie, Editura Economica Preuniversitaria)

Stat	Nr. copii / femeie 2000 (2019)	Stat	Nr. copii / femeie 2000 (2019)
Niger	6.82 (-11,1%)	Franța	1.87 (-1,1%)
Somalia	5.98 (-21,6%)	SUA	1.71 (-17,1%)
R.D. Congo	5.82 (-13,8%)	China	1.70 (+6,3%)
Mali	5.78 (-16,1%)	Australia	1.66 (-5,6%)
Angola	5.44 (-18%)	Țările de Jos	1.57 (-8,7%)
Burundi	5.32 (-23,1%)	Germania	1.54 (+11,6%)
Nigeria	5.32 (-12,9%)	Norvegia	1.53 (-17,3%)
Gambia	5.15 (-12,3%)	Japonia	1.36 (+0,1%)
Tanzania	4.83 (-15,1%)	Singapore	1.14 (-28,8%)
Mozambic	4.78 (-15,1%)	Coreea de Sud	0.92 (-38%)
World		2.4 (-10,9%)	
		Rata de înlocuire/ replacement rate 2.1	

Analizați informațiile din text, diagrama și tabelul de mai sus.

1. Precizați tipurile de fertilitate specifice statelor slab dezvoltate (în dezvoltare) și respectiv statelor dezvoltate.
2. Precizați tipurile de comportament demografic specific statelor slab dezvoltate (în dezvoltare) și respectiv statelor dezvoltate.
3. Precizați fazele/stadiile tranziției demografice corespunzătoare celor două categorii de state.
4. Precizați trei condiții de natură socio-culturală și religioasă care explică indicele de fertilitate ridicat pentru statele slab dezvoltate.
5. Prezentați influența structurii populației pe medii (urban/rural) asupra comportamentului demografic în statele dezvoltate.
6. Prezentați influența structurii populației pe grupe de vârste asupra comportamentului demografic în statele slab dezvoltate.